

Nyckeltal - del 1

1. Kassalikviditet :

Formel: $(\text{omsättningstillgångar exkl. lager} + \text{ej utnyttjad checkkredit}) / \text{kortfristiga skulder}$

Förklaring: Nyckeltalet visar företagets betalningsförmåga på kort sikt. Det jämför kortfristiga tillgångar med kortfristiga skulder. En tumregel är att detta ska vara 100 %, alltså att de kortfristiga tillgångarna ska täcka samtliga kortfristiga skulder.

2. Balanslikviditet

Formel: $\text{Omsättningstillgångar} / (\text{kortfristiga skulder} * 100)$

Förklaring: Nyckeltalet används normalt endast som en grov indikation på företagets kortfristiga betalningsförmåga och förutsätter att varulagret kan säljas och användas till att täcka de kortfristiga skulderna. Man siktar på ett värde på minst 100 % som då visar att omsättningstillgångarna kan täcka kortfristiga skulder.

3. Soliditet

Formel - alternativ 1: $(\text{Eget kapital} + \text{obeskattade reserver} * (1 - \text{aktuell bolagsskatt})) / \text{totala tillgångarna från balansomslutningen}$

Formel: alternativ 2: $\text{Justerat EK} / \text{summa tillgångar}$

Förklaring: Företagets betalningsförmåga på lång sikt. Visar hur mycket av de totala tillgångarna som finansierats med EK. Hög soliditet visar att bolaget har relativt bättre förmåga att stå emot dåliga resultat än ett företag med låg soliditet.

4. Justerat EK

Formel: $\text{Justerat EK} = \text{EK plus } (1 - \text{skattesatsen}) \text{ ggr obeskattade reserver}$

Förklaring : EK efter viss justering där man skjuter upp skatten för senare beskattning, in i framtiden i 5 år från anskaffningstillfället.

5. Räntabilitet

Anger ett procentuellt svar på förhållandet mellan resultat och kapital. Det finns olika Räntabilitetsmått. Nedan följer några olika och vanligt förekommande räntabilitetsmått:

5a. Räntabilitet på totalt kapital

Formel: Rörelseresultat + finansiella intäkter / totalt kapital

eller

$(\text{Resultat efter finansiella poster} + \text{räntekostnader}) * 100 / \text{totalt kapital}$

5b. Du pont modellen

Används för att analysera nyckeltal såsom räntabilitet på totalt kapital men också räntabilitet på eget kapital där man även får en förklaring av faktorer som ligger bakom. Exempelvis bryts formeln för nyckeltalet ovan: räntabilitet på totalt kapital ner till en ny formel enligt nedan:

Formel RT enligt Du Pont: $(\text{Resultat före finansiella kostnader} / \text{omsättning}) * (\text{omsättning} / \text{totalt kapital})$

vilket ger i sin tur formeln: $\text{Vinstmarginal} * \text{KOH (kapitalomsättningshastigheten)}$

5c. Räntabilitet på sysselsatt kapital.

Sysselsatt kapital är utlånade pengar från företaget eller en bank som fås tillbaka i form av utdelning eller ränta.

Formel: $(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter}) / \text{sysselsatt kapital}$

5c. Räntabilitet på eget kapital

Formel : $\text{Resultat} / \text{EK}$

5d. Räntabilitet på eget kapital före skatt

Formel: $\text{Resultat efter finansiella poster} / \text{Justerat eget kapital.}$

Förklaring : Räntabilitet på eget kapital före skatt anger hur hög avkastning aktieägarna har fått på sitt investerade kapital. 15-20 procent anses generellt sett vara en bra nivå.

5e. Räntabilitet på eget kapital efter skatt

Formel: Resultat efter finansiella poster * (1-skatt) / Justerat eget kapital

6. Rörelseresultat, EBIT och EBITDA

Engelsk översättning : Earnings Before Interest and Taxes,

Förklaring: Företags vinst före räntor och skatter, det vill säga differensen mellan rörelsens intäkter och rörelsekostnaderna.

7. Rörelsemarginal

Formel: Rörelseresultat efter avskrivningar/nettoomsättning

Anges i procent. En rörelsemarginal på t ex 15 % betyder att företaget tjänar 0,15 kronor innan räntebetalningar och skatter på varje intjänad krona.

8. Räntetäckningsgrad

Formel: (rörelsekostnader efter avskrivning + finansiella intäkter) / finansiella kostnader

Förklaring: Visar företagets förmåga att täcka sina finansiella kostnader. Ett bra mått är över 10 %

9. Vinstmarginal :

Formel: Resultat efter avskrivningar + finansiella intäkter / Omsättning

10. Kapitalomsättningshastighet (KOH)

Kapitalomsättningshastighet (KOH) räknas ut i ggr, t ex 1,3 ggr och är ett nyckeltal som visar hur effektivt ett företag använder sitt totala kapital för att generera försäljning. Ju högre värde, desto mer försäljning genereras per investerad krona i tillgångar.

Formel: $KOH = \text{Omsättning} / \text{Totalt kapital}$

Förklaring

Nyckeltalet används ofta tillsammans med vinstmarginal för att beräkna räntabilitet på totalt kapital genom Du Pont-modellen. Det visar på sambandet mellan lönsamhet och kapitalets utnyttjande.

11.Alternativkostnad

Förklaring: Alternativkostnad är den intäkt eller nytta man går miste om när man väljer ett alternativ framför ett annat. I ekonomistyrning används begreppet för att förstå de dolda kostnaderna av resursanvändning.

Exempel

Om ett företag använder 1 miljon kronor i eget kapital för att finansiera en investering, så är alternativkostnaden den avkastning som samma kapital/pengar hade kunnat generera om det placerats i en annan investering, till exempel på börsen.